

Силабус курсу
Аквакультура природних водойм

Освітній ступінь – перший (бакалаврський)
Галузь знань: 10 Природничі науки
Спеціальність: 103 Науки про Землю
Освітньо-професійна програма «Науки про Землю (Гідрологія)»
Кількість кредитів – 4

Рік підготовки, семестр – 2 рік, VI семестр

Компонент освітньої програми: вибірковий

Дні занять: згідно з розкладом занять

Консультації: згідно з графіком індивідуальної роботи

Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

Доктор біологічних наук, доцент Грицак Людмила Русланівна

Контактна інформація

hrytsak1972@gmail.com; (0352)-43-61-54

Опис дисципліни

Навчальна дисципліна «Новітні методи гідрологічних досліджень» належить до вибірових дисциплін циклу професійної підготовки, метою якої є формування у здобувачів першого (бакалаврського) освітнього ступеня ґрунтовних знань щодо особливостей застосування: географо-гідрологічного, басейнового підходів у гідрологічних дослідженнях; методології розроблення програми гідрологічного обстеження водних об'єктів; комплексу фізико-хімічних і біологічних методів для визначення якості води; методів математичної статистики для оцінювання стокових характеристик річок районів річкових басейнів та суббасейнів України. Набуті фахові компетенції дозволять здобувачам освіти системно підходити до проведення гідрологічних досліджень, у тому числі й оцінки стану водного середовища.

Зміст дисципліни «Новітні методи гідрологічних досліджень» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців спеціальності 103 Науки про Землю, норм і традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

п/п	Теми	Результати навчання
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І. ЗАГАЛЬНЕ ПОНЯТТЯ ПРО МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ	Знати: – загальні підходи щодо проведення гідрологічних досліджень; – володіти понятійно-категоріальний апарат навчальної дисципліни.
1	Вступ до предмету	Вміти:
2	Гідрологічне обстеження та опис водних об'єктів	– розробляти програму гідрологічних обстежень; – описувати гідрологічні об'єкти.
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ ІІ.	Знати:

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ ВОДНОГО СЕРЕДО ВИЩА		– нормативні показники якості води; – основні підходи до комплексної оцінки якості води; – екологічні основи біоіндикації і біотестування. Вміти: – прогнозувати зміни фізико-хімічних властивостей водного середовища; – застосовувати методи спектрофотометричного, атомно-абсорбційного аналізу; – оцінювати характеристики річок за допомогою методів математичної статистики.
3	Дослідження фізико-хімічних властивостей води	
4	Особливості застосування біологічних методів для оцінки якості водного середовища	
5	Сенсори і датчики в гідрологічних дослідженнях	
6	Методи прогнозу змін фізико-хімічних властивостей водних екосистем	
7	Застосування методів математичної статистики для оцінювання стокових характеристик річок районів річкових басейнів та суббасейнів України	

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
ЗК 03	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ФК 08	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ФК 14	Здатність застосовувати базові знання фізики, хімії, біології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні Землі та її геосфер
ФК 15	Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних засобів у польових і лабораторних умовах
ПРН 05	Вміти проводити польові та лабораторні дослідження
ПРН 15	Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.

Літературні джерела

1. Алемасова А.С., Рокун А.М., Шевчук І.О. Аналітична атомно-абсорбційна спектроскопія. Навч. посібник. Севастопіль : Вебер, 2003. 308 с.
2. Величко О.М., Зеркалов Д.В. Контроль забруднення довкілля. Навч. посібник. Київ : Основа, 2002. 205 с.
3. Глухов О.З., Машталер О.В. Біоіндикація техногенних забруднень навколишнього середовища. Донецьк : Вебер, 2007. 153 с.
4. Гопченко Є.Д., Лобода Н.С., Овчарук В.А. Гідрологічні розрахунки: підручник. Одеса : ТЕС, 2014. 484 с.
5. Горбачова Л.О., Христюк Б.Ф. Гідрологічне районування території України за умовами формування річного стоку води на основі кривих Ендрюса. *Український географічний журнал*. 2016, № 3. С. 27–32.

6. Гребінь В.В., Ободовський О.Г., Жовнір В.В., Мудра К.В., Почаєвець О.О. Оцінювання однорідності рядів стокових характеристик річок районів річкових басейнів та суббасейнів України. *Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія*. 2019. № 1 (52). С. 36–50.
7. Костишин С.С., Руденко С.С., Морозова Т.В. Біомоніторинг Чернівецької області. Чернівці : Рута, 2008. 238 с.
8. Лаврик В.І. Методи математичного моделювання в екології. Київ : Фітосоціоцентр, 1998. 132 с.
9. Лисенко О.М. Вступ до хроматографічного аналізу. Київ : Наукова думка, 2005. 108 с.
10. Методи геоекологічних досліджень / За ред. М.Д.Гродзинського та П.Г. Шищенка. Вид-во Київського ун-ту, 1999. 325 с.
11. Набиванець Б.Й, Сухан В.В. Аналітична хімія природного середовища. Київ : Либідь, 1996. 304 с.
12. Полетаєва Л.М., Сафранов Т.А. Моніторинг навколишнього природного середовища. Навчальний посібник. Київ : КНТ, 2007. 172 с.
13. Посудін Ю.І. Методи вимірювання параметрів навколишнього середовища: підручник. Київ : Світ. 2003. 288 с.
14. Скришевський В.А. Фізичні основи напівпровідникових хімічних сенсорів. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2006. 190 с.
15. Супрунович В.І. Аналітична хімія в аналізі технологічних та природних процесів. Дніпропетровськ: УДХТУ, 2003. 152 с.
16. Швидкі аналітичні тести в хімічних дослідженнях довкілля. Донецьк : Юго-Восток, 2002. 49 с.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять у аудиторному або дистанційному форматах є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-2) усне опитування, тести, практичні завдання	16
Модуль 2 (теми 3-7) усне опитування, тести, практичні завдання, лабораторні роботи	64
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (теми 1-7)	20

До Силабусу підготовлено матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (розширений план лекцій)
- 2) Тематика та зміст практичних робіт
- 3) Завдання для проміжного та підсумкового контролю (заліку)
- 4) Електронне навчання в системі MOODLE